

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI“, Bla j, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

„Săptămâna poamelor“

De Ion Popu-Câmpeanu

Poamele totdeauna s'au bucurat de mare cinste. Dovadă, că în toate vremurile s'a cunoscut bunătatea poamelor.

Cei vechi, Grecii și Romanii, țineau sărbători mari în cinstea poamelor. La aceste sărbători, oamenii se împodobeau cu cununii de struguri, petreceau, jucau și cântau tot felul de cântece prin cari slăviau poamele.

Biserica creștină încă cinstește poamele. Cea dintâi roadă de poame care prin buna tocmită a aerului, prin picăturile ploaiei și prin liniștea vremurilor a ajuns la coacere, e binecuvântată prin rugăciuni frumoase, pentru ca să fie spre bucurie și dar spre curățirea păcatelor.

Oamenii învățați din toate vremurile, au arătat ce bune sunt poamele pentru sănătate. Ei au spus de atâtea ori, că ziua în care omul nu mănâncă poame, e ca și o zi fără soare.

Aproape în toate țările este o zi sau o săptămână a poamelor, în care se țin vorbiri și se dau sfaturi cum să se folosească poamele și ce mare bunătate sunt ele pentru păstrarea sănătății oamenilor.

În anul acesta și la noi în țară se ține »săptămâna poamelor«. Incepe în 14 Septembrie — Ziua »Înălțării Sfintei Cruci« și ține până în 21 Septembrie. E rânduită de Ministerul de Agricultură.

În această săptămână, în fiecare seară, la radio, se ține câte o vorbire despre poame, dându-se tot felul de îndrumări despre culesul, pachetatul, vânzarea, transportarea poamelor, precum și despre bunătatea și hrănirea oamenilor cu poame.

Ministerul de Agricultură trimite peste tot locul, la sate și la orașe, chipuri frumoase, colorate, cu sfaturi și învățăminte despre poame.

În toate părțile, în săptămâna aceasta se vând poame multe, bune și alese, cu prețuri mai scăzute. Astfel toți oamenii pot să mănânce și să se îndulciască cu tot felul de poame.

Pentru struguri s'au făcut și câteva stațiuni, numite stațiuni de cură de struguri adecă de vindecarea boalelor cu struguri. Astfel de stațiuni sunt la Odobești, Drăgășani și Chișinău. Până la aceste stațiuni, din orice parte a țării se poate călători pe tren cu jumătatea prețului de până acum.

Binefacerile săptămânii poamelor sunt foarte mari. Cunoaștem cu toții ce bunătați avem și cum putem să folosim aceste bunătați. Știm ce bogății sunt pe pământul țării noastre și cum putem prețui aceste bogății.

Poamele noastre sunt cele mai bune și mai gustoase. Dacă noi le slăvim și le prețuim, străinii încă le vor prețui și le vor cumpăra. Vom vinde multe peste graniță, unde se va duce vestea numelui și sufletului nostru bun.

Livezile multe cari acopăr pământul țării noastre sunt o cheazăsie că avem ce ne trebuie și nu vom suferi niciodată.

Să ocrotim aceste livezi și să ne bucurăm de rodul dat de ele.

Săptămâna poamelor să fie o săptămână de slăvire a livezilor și de cinstită a cultivatorilor acestor livezi. Iar ziua »Înălțării Sfintei Cruci« când a început această săptămână să o socotim ca o adevărată sărbătoare națională, sărbătoarea de slăvire a poamelor.

Ce-au fost și ce-au ajuns

Soarta unor principii ruși — Oamenii vrednici își găsesc rosturi în viață și nu mor de foame

Principii ruși, cari au scăpat cu viață din măcelul aranjat de bolșevicii ruși, s'au împărțiat în lumea întreagă, fără de a-și putea duce cu sine avere. Ei își câștigă pâinea cea de toate zilele cu mari greutate și necazuri. Iată câteva pilde:

Marele principe Cyril, capul de astăzi al familiei domnitoare a Romanovilor, care este cel mai serios candidat la tron, locuiește în orașelul St. Briac de lângă orașul Dinard din Bretania, între împrejurări foarte sărăcăcioase. Marele principe George trăiește în America și este simplu funcționar la o casă comercială din New-York. Principele Sergiu Obolenky s'a căsătorit în America cu Miss Alice, de care însă a trebuit să divorțeze nu peste mult, iară acum are norocul că primește dela ea o rentă lunară destul de mărișoară ea să poată trăi fără de a fi funcționar sau lucrător. Marele principe Vasile este comerciant de parfumuri, tot în America. Principele Paul Ciavaceavadse, bărbatul marelui principese Nina, este funcționar la Cunard-Linie, societate de navigațiune din New-York.

Marea principesă Xenia s'a căsătorit cu milionarul W. B. Leeds, dar a fost silită să divorțeze. Marea principesă Zia s'a măritat la Londra după milionarul Sir Harold Wernher, iară marea principesă Nadja după Lord Milford Haven, cumnatul regelui Angliei. Principesa Maria Barjatinsky a fost desemnătoare de haine la modă în Londra și apoi s'a măritat după un ofițer din garda regală. Principele Vladimir Galitzin are la Londra o librărie de cărți vechi, în apropierea lui și-a deschis o altă prăvălie principesa Trubetzkoi, al cărei fiu este un mare pianist. Marele principe Andrei este funcționar în Roma, iară marele principe Dimitrie la Paris. Marele principe Nichita are o prăvălie la Paris, iară marele principe Rostilav o prăvălie la New York. Un alt mare principe cu numele Dimitrie s'a căsătorit cu englezoaica Andry Emery, care este foarte bogată.

Cum s'a mai schimbă roata vremii!

Monumentul lacrimilor. Un prinț de-al Tătarilor, a ridicat acum sunt vreo 300 de ani un monument, în Rusia, foarte interesant. Acest monument, de 300 de ani, varsă în fiecare minut câte o lacrimă — câte o picătură de apă. — De aceea monumentul se mai numește și „Izvorul lacrimilor“. Prințul acela a ridicat monumentul, ca semn de durere în urma morții unei prințese.

meia a mers îndestulită și fericită către casă.

»Fiește carele să dea precum se îndură cu inima, nu din părere de rău sau din silă, căci pe dătătorul de bună voie îl iubește Dumnezeu» — zice sf. Pavel în apostolul de astăzi, iară la Romani 12, 8, spune: »celce miluește, să facă intru bunăvoință».

Ochiar de aceea, să nu le băgăm de vină săracilor, să nu-i tot ocărăm și injurăm. Sf. Antoniu de Padua spune că celce dă ocărind și fără voie, asemenea este unui medic care, în loc să vindece pe bolnavii cari vin la dânsul, îi rănește.

Bine să ne dăm așadară seamă de ceea ce sfătuește sf. Pavel în apostolul de astăzi, când zice: »Fieștecarele să dea precum se îndură cu inima, nu din părere de rău sau din silă, căci pe dătătorul de bună voie îl iubește Dumnezeu». De aceea și adaugă sf. Pavel numai decât: »Și puternic este să înmulțescă tot darul intru voi». Așadară fiți milostivi, că Dumnezeu vă va răsplăti înmiiit.

Părintele Iuliu

Și femeile umblă la cerșit cu pantahuzele. Înainte cu câteva zile o femeie umbla la subsuoară cu o pantahuză, pe străzile Blajului, ca să cerșească pentru zidirea școlii primare din comuna Nearsova, jud. Cluj. — E deadreptul revoltător ceea ce se face cu aceste cerșiri. Până acuma n'aveal odihnă de bărbații cerșitori nici pe trenuri. De acuma iată că cerșesc și femeile, și încă nici nu pentru biserică, ci pentru școală. Până când mai suferă guvernul atâta cerșitorie? Pentru ce nu curmă odată acest urit obiceiul țigănesc? Pentru ce nu vrea să înțeleagă, că nicăiri nu se face atâta cerșitorie ca la noi și că cerșitoria a devenit mijloc de trai, de aci înainte chiar și pentru femei?

Trimiteti copiii la școală!

La începutul săptămânii acesteia s'au deschis porțile tuturor școlilor din țară. Acest fapt trebuie să fie un prilej de gândire pentru toți părinții cari au copii de școală. Și când spunem acest lucru ne gândim mai ales la locuitorii satelor noastre. La sate se află mulțimea cetățenilor țării noastre și dela înălțarea satelor așteptăm viitor mai strălucit, mai fericit pentru viitorul neamului.

La înălțarea unui neam, școala își are partea ei. Ba putem spune mai mult: ea are „partea leului“, adică ea e aceea care în primul rând desăvârșește și înalță pe oameni. Dovadă este starea de lucruri din lumea de astăzi. Popoarele cari conduc frânele lumii, acelea al căror cuvânt trage mai mult în câmpăna, sunt tocmai acelea cari în decursul vremurilor, au avut de tovarăș nededespartit, cartea.

Despre acest lucru de altfel toți suntem încredințați. Încă n'am întâlnit nici un om care să nu recunoască foloasele mari ale școlii. Și cu toate acestea, urmele școlii se văd prea puțin. Prea greu înaintăm, și prea încet.

Și ne întrebăm cu toții, din ce pricină nu se prea văd roadele școlii? Au fost vremuri când vina aceasta o purtau conducătorii statului. Școlile erau neîndestulitoare și neîncăpătoare, iar învățătorii erau prea puțini.

Astăzi însă lucrurile s'au schimbat. Statul se trudește din greu ca să înalțe cât mai sus școala primară. În aceste vremuri de săracie, Ministerul Instrucțiunii a făcut toate eforturile ca să găsească bani pe seama școlii primare, ca ea să nu stânjenească. Și'n multe părți s'au ridicat școli noi, s'au reparat cele vechi și s'au înzestrat cu toate cele necesare pentru funcționarea lor.

S'au trecut apoi în bugetul statului un număr de vreo câteva mii de învățători noi, cari cu tot avântul tineresc, cu toată dragostea de muncă ce-i deosebeste pe acești „luminatori ai satelor“, s'au răspândit pe întinsul țării, prin satele de munte și prin cele de pe câmpie, pentruca să împartă tuturora din ceea ce au adunat ei în școli.

Și dacă statul și învățătorii își fac datoria cu vârf și îndesat ca școala primară să meargă cât mai bine și din lumina ei să se înfrupte toți locuitorii țării, apoi într'alt loc trebuie căutată pricina pentru care școala primară nu dă roadele dorite. Din numărul mare de elevi cari ar trebui să cerceteze școala, prea puțini sunt aceia cari o fac aceasta. În multe părți nu cercetează școala decât jumătate din numărul copiilor de școală, dacă nu chiar mai puțini. Și aceasta numai spre răul propriu și spre răul țării poate fi. Spre răul propriu căci școlile se întrețin din contribuțiile (dările) fiecăruia, și astfel cel care nu-și folosește contribuția sa, păgubește. Spre răul țării în al doilea rând, căci ea e lipsită astfel pentru ziua de mâine de bărbați înțelepți și luminați, pe cari numai școala îi poate da.

De aceea, în aceste zile de început de an școlar, îndemnul nostru nu poate fi decât, *trimiteti copiii la școală*. Nu vă uitați la câștigul ce vi-l aduc purtând o vacă de funie pe răzoarele mari inverzite, ori cutreierând păraiele satului în urma unui cârd de găște. Dacă-i, trimiteti la școală, le pregătiți un viitor mai strălucit, mai fericit și mai îmbelșugat, pregătind astfel mândru viitor neamului însuși.

S. Orian

trebuieți! Cânta-ți-ar aghioasele până deseară! Făcutu-m'am eu vrednic de așa ceva?

Moș Mihai: Rău frate Gheorghe, rău. Ar trebui să desfăci ce-ai făcut.!

Moș Gheorghe: Să desfăc? Eh, de-aș putea! Însă cu păgânii știa nu mai e nimic de făcut. Nu mai știu nici de rușine. Li vorbeste satul tot și lor nici că le pasă. Nici de Dumnezeu nu se mai tem, par'că n'ar fi creștini. De lacomi ce sânt ar înghiți lumea întreagă. Și capul răutății este haranca de noră. Ea l-a stricat și pe Pătru. Mai am doar un pic de nădejde la nepoțel. Când o răsară el și i-s'o deschide mintea, are să le răsucescă grumazii pentru păgânătatea ce-o fac cu mine.

Moș Mihai: Fănel are chip de inger, însă pân'o crește el, tu Gheorghe intinzi din grumazi ca paripul țiganului. Ceva tot ar trebui să faci.

Moș Gheorghe: Nu mai am nici o nădejde, frate Mihai. Adică, ba da: zile multe nu mai am, că sânt amărit și slab. Azi-măine vine moartea și m'oi duce și eu la baba mea, săraca.!

Moș Mihai: Până atunci mai poți suferi multe dureri și amaruri. Însă ști ce te învăț eu? Cere îndărăt banii pe cari i-ai testat la biserică!

Moș Gheorghe: Să cer banii dela biserică? Ferească sfântul, doar nu sânt căpcaun. Vorba nu mi-o calc. Ce-am dat, rămâne, în vecii vecilor!

Moș Mihai: Păi nu așa, ca să-i și pri-

mești, ci doar de formă, ca să-ți faci mână bună cu căsenii tăi. Când'or vedea, că poți să mai ai ceva, iarăș te vor omeni. Pe cel ce are, îl cinstesc și pizmașii cei mai mari. Și la starea în care te afli, un pic de omenie nu ți-ar strica.

Moș Gheorghe: La una ca asta nici nu mă gândesc. Să apuce și banii bisericii pe mâna noru-mea? Iar de sufletul meu ș'al babii nimic să nu rămâie pe lumea asta? Nu, nu, nu vreau!

SCENA III

CEI DE MAI NAINTE. PRIMARUL.

Primarul: Noroc și sănătate, Moș Gheorghe!

Moș Gheorghe: Să te-audă Cel de sus, nepoate! Șezi la noi. Uite, colea, și spune ce mai noutăți pe la primărie?

Primarul: Vin chiar dela consiliu. Am avut o ședință strășnică. Am hotărât închiderea cărciumelor duminica și oprirea copiilor din șezători. S'ar cădea să scrie cineva la gazetă așa isprăvi.

Moș Gheorghe: Bravo, primarule! Dumnezeu ți-a trimis un asemenea gând! Bune isprăvi amândouă.

Moș Mihai: Dar crâșmarii ce zic? Ce mai pun la cale?

Primarul: Aia turbă și scuipea foc! Mai cu seamă Ițig, chiorul, se bate cu capul de pereți. Și Toma Burduhosu, măcar că-i creștin și el ca și noi. Se laudă că merge la partid

și șterge ce-am hotărât. Amenință cu Prefectul cu Miniștrii. Se duce la București.

Moș Mihai: Poate să meargă. Că doar mai sunt și la București domni cu durere de popor.

Primarul: Așa zic și eu. Ș'apoi avem și noi partid, nu numai Toma Burduhosu, care a pupat toate pulpanele până acum. O lăpădătură nu poate să aibă mai multă crezare decât un sat întreg. Toată comuna binecuvântă închiderea cărciumelor duminica. Să vezi, Moș Gheorghe, cum își fac femeile cruce și laudă hotărîrea consiliului. Iar Părintele ne-a înșădit, că și până la Maiestatea Sa merge cu hotărîrea noastră. Poate să crape și Ițig și Burduhosu.

Moș Mihai: Să nu fie numai pe hârtie hotărîrea, primarule!

Moș Gheorghe: Așa zic și eu, nepoate! Să fi tare și s'o pui în faptă.

Primarul: Lăsați-o în seama mea! Dacă va trebui, cu jandarmii pui lăcățile Duminecă pe chelneraiul lui Ițig chiorul. Iar pe Burduhosu, dacă nu respectă hotărîrea consiliului, îi arestezi!

Moș Gheorghe: Să-ți ajute Dumnezeu, primarule! Să faci rânduală bună în comuna noastră. Așa mai cred și eu că ne întoarcem la vremurile bune.

Primarul: Mulțumesc de îmbărbătare, Moș Gheorghe. Însă, uite, ne-am luat cu vorba și gata să uit că eu am venit cu treabă. Am intrat să-ți spun, că averea scrisă pe Pătru s'a întărit și nu se mai poate desfăce. Con-

Introducerea noului protopop unit al Bucureștilor

Credincioșii români uniți din București au avut de sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului (Sântă Măria Mică), 8 Sept., mare sărbătoare. Fostul protopop p. Gheorghe Dănilă a fost ales canonic la mitropolia din Blaj, iar în locul Sfinției Sale a fost numit P. Dr. Vasile Aftenie, fost profesor la Academia teologică din Blaj.

Noul protopop al Bucureștilor a părăsit Blajul în 6 Sept., ajungând la București în seara aceleiaș zile la orele 12 noaptea. La gară a fost întâmpinat pe p. canonic Gheorghe Dănilă, de p. Emanoil Popa, preotul al doilea și un grup de credincioși.

În ziua de Sântă Măria Mică biserica „Sf. Vasile” din București și-a primit, după rânduiala sfințelor canoane, pe noul titular. Biserica era plină de credincioși, în frunte cu membrii din curatoriat. La sfârșitul sf. liturghii vechiul protopop și-a luat rămas bun dela credincioșii pe cari i-a păstorit timp de 14 ani cu adevărată dragoste de părinte. Cuvintele de despărțire au fost atât de duioase încât au stors șiroaie de lacrimi din ochii fiilor săi sufletești.

Apoi a prezentat credincioșilor pe noul protopop căruia i-a predat cheile bisericii, sf. evanghelie și crucea. A tâlcuit pe înțelesul poporului că cheile însemnează puterea de-a pătrunde în sufletele credincioșilor și de a le deschide împărăția cerească; apoi că sf. evanghelie cuprinde adevărul pe care trebuie să-l propovăduiască și crucea calea pe care are să meargă și să conducă pe fiii săi sufletești. Oștii tuturor au început să se înveselească văzând în mijlocul lor pe noul și tânărul protopop. Puteai ceti de pe fețele lor bucuria și mângăierea, că Înalt Prea Sfinșitul Vasile, Mitropolitul Blajului, nu i-a lăsat nici un moment orfanii ei le-a trimis numaidecât alt protopop în loc. După ce p. canonic Gheorghe Dănilă a cetit decretul de numire a noului protopop, a mai cetit și scrisorile dela Blaj prin cari preotul nostru al doilea dela Bucu-

rești, p. Emanoil Popa a fost cinstit cu brâu roșu în rangul de protopop onorat.

A luat apoi cuvântul dl primcurator Ștefan Pop, directorul liceului Sf. Sava, care a arătat prin cuvinte înduioștoare, cât le pare de rău credincioșilor din București după „părintele Gheorghe”, cum obișnuia să-i spună toată lumea. P. Gheorghe, spune Domnia Sa, a fost preotul și părintele care a știut să se poarte bine cu tot omul. După ce a salutat pe noul protopop, îl asigură de toată dragostea, făgăduindu-i din partea credincioșilor și a comitetului bisericesc tot ajutorul, pentru ca să poată duce turma la pășunea adevărată care este calea Domnului aici pe pământ și ferire de veci dincolo de mormânt.

Un alt curator, dl dr. Aristotel Banciu, profesor la universitatea din București vorbește în numele „Agru”-lui care este cea mai puternică societate a Românilor uniți din România. Domnia Sa este vesel că Blajul le-a trimis un om plin de putere și are nădejdea că cei 20.000 credincioși uniți din București au primit în persoana părintelui Aftenie pe preotul care să continue munca începută de înaintașii săi spre fala bisericii noastre.

Pentru societățile catolice din București vorbește al treilea curator, dl Laurențiu Moldovan, director în Ministerul de Industrie și Comerț.

P. Emanoil Popa preot II, își arată durerea ce o simte în suflet când trebuie să se despărță de p. Gheorghe, cu care a trăit ca frații, timp de patru ani. Spune, că are toată încrederea, că aceeaș prietenie va lega între Sf. Sa și părintele Aftenie. Mulțumește laalt Preasfinșitului Mitropolit pentru cinstea ce i-a făcut când i-a trimis prin noul protopop brâu roșu.

La urmă, după ce s'au terminat toate vorbirile, a luat cuvântul p. dr. Vasile Aftenie, noul protopop. Sfinția Sa declară în fața poporului că de când a terminat teologia la Roma și a venit la Blaj, n'a făcut altceva decât să asculte de mai marii Bisericii. N'a cerut nici-

când nimica și n'a refuzat nimica. S'a cununat cu Biserica și acolo merge unde îl cheamă ea. De aceea, a spus Sfinția Sa, că atunci când vine la București nu caută mărire, deoarece își dă foarte bine seama de sarcina și marea răspundere ce apasă pe umerii Sf. Sale. Credincioșii parecă sorbeau cuvintele noului Păstor și erau așa de mulțumiți când au văzut că părintele lor cel nou pleacă la muncă răzîmând nu atât pe oameni cât pe Tatăl din cer, dela care vine „tot darul deplinit”. Își exprimă încrederea că avântul cu care își implântă plugul în inima țării, în București, va fi sprijinit de toți credincioșii, în frunte cu curatoriatul.

Această sărbătoare sufletească a Românilor uniți din București s'a terminat prin o cină comună dată în cinstea celor doi Părinți, unul care pleacă și altul care vine.

Din prilejul acestei sărbători m'am gândit că dela credincioșii noștri din București ar putea învăța și cei din Ardeal, cum trebuie să-și iubească pe păstorii lor sufletești și Biserica. Aici la biserica noastră se fac două liturghii în toate Duminicile și sărbătorile și la amândouă se umple biserica de oameni. Vin domni mari și oameni de rând, săraci și bogați, și foarte mulți servitori. Și sprijinesc cu toții după puterile lor biserica. Pe când în Ardeal, dacă-i adevărat ce se aude, mulți trec la pocăiți ori dacă nu trec, ascultă de aceștia și nu mai sprijinesc ca în alte vremuri casa Domnului. Și asta este un obicei tare rău fiindcă este știut din Sf. Evanghelie, că „ce folos de ai câștiga lumea toată, iar sufletul tău ți-l vei pierde”.

Unul din cei de față

Cruțarea întărește cinstea și omenia

Nu încapă nici o îndolală că și omul cel mai sărac poate fi de omenie, poate fi, cum s'ar zice pe domnie, om de caracter. Doară biserica a ridicat chiar și cerșitorii la treapta înaltă a sfințeniei, iar, mai nou, în anul sfânt 1934, a declarat sfânt pe un portar al unei mănăstiri germane, pe Konrad de Parzham. În schimb sunt destul oameni bogați cari sunt cât se poate de nimica și de fără caracter,

„cari în ochi cu gura te ung
și în dos cu acul te împung”

cari sunt ca albina,

„în gură cu miere
și-n coadă cu ac și fier”

cari se arată creștini buni și cucernici, dar când colo sunt mai răi decât păgânii, și-și bat joc de lege și de credință, de biserică și de stat, și cu un cuvânt de tot ce este sfânt, ori, aflându-se între astfel de oameni, ascultă cu drag tot felul de hule și fleacuri spuse la adresa oamenilor cinstiți, și nici cu un cuvânt nu se împotrivesc. Aceștia sunt oameni de nimica, nestatornici ca vremea și-și întorc țundra ori sumanul dincolo suflă vântul.

Cu toate acestea însă nu se poate tăgădui că săracul este în mai mare primejdie de a deveni om de nimica decât bogatul, și iată pentru ce:

Neavând săracul nimica, el atârnă dela cel ce-l miluesc cu câte ceva. Dela aceștia cere el când bani, când bucate, când vite împrumut, pentru cari trebuie să le facă atâtea zile de lucru ori de ciacă. Când se face în comună vreo alegere, săracul trebuie să voteze cu candidatul cămătarului, că dacă nu, își atrage ura și mânia aceluia. De câte ori nu trebuie să-și vândă sufletul, cu astfel de prilejuri, celce atârnă dela alții?

Nu numai atât, cu vremea, omul sărac și

tractul s'a trecut și la foi. Pătru și nevasta lui sunt stăpâni deplini pe toată averea duminică. E târziu.

Moș Gheorghe: Imi dau eu cu gândul, că a trecut baba cu colacii. De-acum vai de zilele mele.!

Moș Mihai: Măcar că-i păcat de Dumnezeu Ceva tot ar trebui făcut. Dacă nu se mai poate cu legea, s'o încercăm cu violența. Dumndata primarule ești om deștept și ști'm ce iad a căzut acest om bun și de cinste: îl batjocorește nora mai rău ca pe-un cerșitor. Ba azi-măne îl și toacă'n cap, să nu mai fie siliți să-l hrănească. Nu s'ar putea învăța vre-un șurub cumva, să-i luminăm un pic bătrânețele lui Moș Gheorghe asta necăjit? Un șurub așa.!

Moș Gheorghe: Nu mai grăi păcate, frate Mihai! Eu n'am cunoscut în viața mea decât calea dreaptă.

Moș Mihai: Păi nici eu nu mă gândesc la cărările Satanei. Șurubu se cheamă că-i istețime și mintea ascuțită multe isprăvi bune face.

Primarul: Și cam în ce fel s'ar învăța șurubu, Moș Mihai?

Moș Mihai: Uite, așa! Prinzi dunga șurubului cu mâna și faci puțin într'o parte. Altfel cântă mașina. Moș Gheorghe să-și ceară înapoi suta de mii vărsată ca danie în fondul bisericii celei noi. Și aștia, păgânii de căseni ai lui Moș Gheorghe când vor simți că bă-

trânel iarăș are bani în lăduță, să vezi cum întorc chispencagul.!

Moș Gheorghe: Tu frate Mihai vorbești deageaba. Ți-am spus-o și mai înainte, că eu nu-mi mint faptele. Am făcut fundațiune la sfânta biserică și suta de mii acolo rămâne, de urig. M'ar blăstăma baba în mormânt și m'ar bate Dumnezeu. Nu, nu-mi trebuie suta de mii. Acolo să rămâie, spre mărirea Tatălui din ceriu!

Moș Mihai: Că nici eu nu zic altfel, ci să învățăm un pic de șurub. Uite, așa. (Arată cu mâna). Gata. Vorba e să facem cumva să simtă Pătru și nora banii la moșneag, și apoi șurubu de-ai-a-i șurub să se mai învăță. O ladă cu bani poate face minuni.!

Primarul: Moș Mihai seamănă a faur bun. Se pricepe la șuruburi. Zice ceva. Uaa însă-i sfânt; biserica nu trebuie păgubită. Ieri am avut și noi un pic de vorbă cu Părintele și eu Domnu Notar, pentru necazul lui Moș Gheorghe. Ne-am tot bătut capul cum să-i ușurăm soarta, că cecece suferă dânsul nu s'a mai pominit în șapte județe. Hm, hm! Un șurub învățat bine! Il prinzi de dungă, faci la o parte, și mașina cântă altfel.!

(Va urma)

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului în foaie!

atârnat de altul începe vrând-nevrând a se gândi, a simți, ba chiar a crede asemenea celui ce-i întinde ajutor. Și primejdia e cu atât mai mare, cu cât cămătarul fără suflet se bate mai tare ca să ajungă stăpân peste sufletul bietului său lobag — că destulă lobăgie e aceasta — și-l silește să facă ceea ce el vrea, să creadă, să gândească, să lucreze, după cum îi poruncește el.

Cât de greu îi vine unui astfel de om sărac, să lucreze după convingerea sa și nu după a stăpânitorului său! Ce luptă groaznică trebuie să poarte bietul om, pentruca să poată scăpa de jugul ce-l apasă, și ca să lucreze după convingerea sa creștinească și românească! Căci nu toți au tăria sufletească pe care a avut-o o femeie din Belgia, care, făgăduindu-i-se un trai tihnit la bătrânețe, întrucât își va trimite copilul la o școală necredincioasă, a răspuns: „Nu se poate. Mai bine să fiămânzim, și eu și copiii mei, decât să-mi vând conștiința“.

Abunăseama că este un lucru cât se poate de urât, ba chiar păcat, a lucra împotriva conștiinței și a credinței tale, și a vota cu dușmanul credinței și a neamului tău pentru un blid de linte. Prea de tot aspru însă tot nu-i putem judeca pe unii ca aceștia pentrucă o fac fiind calici și astfel atârnați dela cei bogăți.

Noi însă tocmai într'acolo tindem ca pe cetitorii noștri să-i facem cât mai tari în credința lor și mai neșovăelnici, iară la aceasta numai prin crutare putem ajunge.

Dacă voim așadar neatârnați și stăpâni pe noi înșine, umblând pe picioarele proprii; dacă voim să nu trămurăm în fața fiecărui om mai cu stare din comună; dacă voim să putem zice și noi:

„sunt bogat pe atât
pe cât am pe atât“ —

să ne punem cu tot dinadinsul pe crutare.

Pe vremea ungurească țărani noștri erau vestiți de cinstiti și de credincioși. Lor singuri le putem mulțumi că ne-am păstrat limba, legea și moșia. Și oare pentruce? Nu pentrucă au fost bogăți, ci pentrucă s'au îndestulit cu puțin, nu prea lăcomind la avutul și bogăția altora.

Astăzi lucrurile s'au schimbat cu desăvârșire. Fiecare țaran de-al nostru are cel puțin 1—2 jugăre de pământ. Atârna deci dela hărnicia și dela priceperea dar mai ales dela priceperea lui, ca să devină om cu stare și neatârnat decât de Dumnezeu.

Pune-te deci pe crutare, drag cetitor, pentruca să ajungi neatârnat și de sine stătător, pentrucă — și asta bine să ți-o însemnezi — crutarea întărește foarte mult caracterul, adică cinstea și omenia.

Obrăznicii ungurești

În urma serbărilor dela Târgu Mureș, ne întorceam veseli spre comuna noastră, într'un vagon deschis.

Când ieșeam cu trenul din gara Bereni, la o încrucișetură a liniei ferate cu șoseaua națională, în întunerecul nopții, apare deodată un unghur înalt, cu un biciu în mână. Cum ajunge lângă tren, care mergea încet, începe să ne pocnească cu biciul, injurând în limba lui înpestrițată, numele lui Dumnezeu, pronunțând totodată numele de batjocură al românului de „Ola“.

Ce motive va fi avut el să ne bată și cine-l va fi îndemnat la aceasta nu știu, știu atât că ne batjocoresc unghurii în țară la noi, abuzând de bunătatea românului.

Săulia de câmpie

Ioan Turcu
primar

Societatea Națiunilor și-a început lucrările

În săptămâna trecută s'a deschis la Geneva cea de a 15-a sesiune a Ligii Națiunilor. Punctul cel mai important acum la începutul sesiunii, a' fost primirea Rusiei în sânul Ligii.

Multe țări doreau acest lucru, spunând că popoarele cari fac parte din Ligă, numai câștig pot avea de pe urma faptului că un popor atât de mare ca poporul rusesc, se alătură principiilor împăciuitoare ale Ligii Națiunilor. Între țările cari judecau astfel erau mai ales Franța și Anglia. Altele în schimb vedeau cu ochi răi intrarea Rusiei în sânul Ligii, din care pricină îi puneau bețe în roate cât nu mai puteau. Între acestea primul loc l-a ocupat Germania. Ea tare mult ar fi vrut ca Rusia să nu reușească să intre în Ligă. La un moment dat, la părerea ei s'au alipit și alte țări așa încât nu se putea ști care părere va birui, prima sau a doua.

După știrile cele mai proaspete cari au sosit dela Geneva, Rusia a fost primită în sânul Ligii și a și intrat deja.

A fost prelungită starea de asediu și cenzura

Legea prin care s'a introdus starea de asediu și cenzura, a fost făcută numai pentru timpul până la 15 Septembrie a. c. Ou această zi, ea și-a pierdut orice putere.

Guvernul însă a crezut de bine să prelungească această lege cu încă 6 luni. De aceea a prezentat M. S. Regelui spre semnare, un decret prin care legea stării de asediu și cenzura, vor rămânea în vigoare încă 6 luni. Decretul a fost iscălit de M. Sa Regele și a apărut în „Monitorul Oficial“ de Sâmbătă, 15 Septembrie a. c.

Prin acest decret, cenzura se menține în întreaga țară. Starea de asediu însă, se introduce numai în următoarele orașe: București, Cluj, Oradea, Timișoara, Cernăuți, Chișinău, Galați, Iași, precum și pe valea Prahovei.

Funcționarii nu vor fi cruțați

Guvernul țării a întocmit încă de multă vreme un decret-lege, prin care avea de gând să înlăture din slujbele statului o mulțime de slujbași cari n'aveau studiile recerute de lege sau au fost numiți fără să fie respectate formele legale. Prin aceasta se urmărea o economie de 800 milioane Lei în bugetul statului. Guvernul e amânat mereu aplicarea acestui decret. Și se credea de către unii că el nu va mai fi aplicat deloc.

Iată însă că în săptămâna trecută, miniștrii au ținut un sfat în care au hotărât imediata aplicare a decretului.

Până la începutul săptămânii acesteia, fiecare ministru a făcut tabloul funcționarilor cari vor fi dați afară, iar Marți la un nou sfat, miniștrii au revizuit aceste tablouri cari apoi vor intra în vigoare.

Comisia parlamentară pentru cercetarea afacerii „Skoda“, și-a reînceput lucrările

În 15 l. c. s'au reînceput lucrările comisiei parlamentare care a fost încredințată cu cercetarea afacerii „Skoda“. Comisia lucrează în localul Camerei Deputaților, sub președenția dlui C. Dumitriu.

Cel dintâi a fost ascultat d. general Cihoski, fost Ministru al Apărării Naționale pe timpul când s'a făcut contractul cu fabrica de arme „Skoda“. Dsa a fost ascultat ultimul în ședința care s'a închis la începutul verii. De atunci a rămas dator cu anumite deslușiri, pe cari nu le-a putut da din motivul că membrii comisiei au plecat în concediu.

Încă cea dintâi ședință s'a început cu bucluc. D. general a cerut să fie lăsat să vorbească, să spună tot ce are de spus, și la urmă să i-se pună întrebări de către membrii comisiei. Președintele comisiei însă nu s'a învoit. El a cerut fostului Ministru să răspundă la întrebări, și la urmă, dacă comisia va crede de cuviință, îl va lăsa să spună ce mai are de spus. După multă discuție, s'au început întrebările. I-s'a cerut dlui general să răspundă la faptul că prețurile plătite fabricii pentru munițiuni, sunt mai mari decât cele cari se prevăd în contract. Fostul Ministru a arătat că nu sunt mai mari, ci suma care s'ar părea că e peste contract a fost plătită pentru anumite îmbunătățiri ce s'au adus armelor.

Ședința comisiei continuă încă, ascultat fiind tot d. general Cihoski. Se spune că în scurt timp cercetările se vor sfârși.

Alte vapoare în flăcări

Am scris în numărul trecut al gazetei noastre despre focul groaznic care a nimicit în mijlocul Oceanului Atlantic, un mare vapor numit „Morrocastle“. La început lucrurile păreau foarte simple. Cică un trăznet a aprins vaporul care a ars apoi în întregime.

Lucrurile nu sunt însă tocmai așa de simple. Scriu, acum în urmă, marile ziare străine, că focul ar fi fost pus. Pe lângă aceea se aduc mari învinuiri conducătorilor și marinarilor vaporului cari cică nu și-ar fi făcut pe deplin datoria, ci în fața primejdiei au căutat să-și scape mai întâi viața proprie, și nu pe cea a călătorilor după cum prevede legea.

Se mai vorbește apoi că moartea căpitanului vaporului, care a murit

câteva minute înainte de a izbucni focul nu a fost moarte naturală, ci el a fost otrăvit. Ar fi deci anumite persoane cari ar avea interes să aprindă vapoarele. Această bănuială pare cu atât mai aproape de adevăr, cu cât, de atunci începând, au mai fost aprinse și alte vapoare.

Toate lucrurile acestea se vor lămurii în fața legii. Autoritățile au și început cercetările, luând la întrebări pe căpitanul care a luat conducerea vaporului după moartea comandatului și pe alți ofițeri de pe vapor. Multă lume așteaptă cu nerăbdare sfârșitul cercetărilor.

A început procesul plutonierului Albișor

Oetitorii noștri poate își mai amintesc de acest nume, de el s'a scris în toate gazetele când cu cercetarea cazului „Skoda” de către comisia parlamentară. În fața acestei comisii el a declarat că a luat de pe biroul comisariatului regal, colonel Pomponiu, niște declarații prin cari acestea voia să defăimeze pe dl Iuliu Maniu și că a vândut acele declarații pentru suma de una sută mii Lei.

Pentru aceste declarații plutonierul a fost băgat la închisoare atunci imediat. Pe lângă aceea el a fost dat și judecării, ca unul care a instrăinat acte publice.

Judecarea sa a început Lunea trecută. Va fi judecat de un locotenent-colonel ca președinte, un maior și un căpitan ca judecători. Conform legii după care va fi judecat, cea mai mică pedeapsă va fi că își va pierde plata pe câteva luni, iar cea mai mare că va fi dat afară din slujbă.

Mari serbări creștinești la Lugoj

În zilele de 5, 6 și 7 Octomvrie, anul curgător, marea asociație a „Agrului” își ține adunarea anuală în Lugoj, la scaunul episcopiei noastre unite. Cu acest prilej, în ziua de *Duminică 7 Octomvrie*, se va face și binecuvântarea bisericii catedrale a episcopiei, care a fost pictată de nou de un mare pictor al neamului nostru. Această pictură este una dintre celea mai frumoase din țara noastră.

În ziua de 7 Octomvrie va fi de față la serbări și M. Sa Regele Carol II, cu înalta sa suită.

Slujbele sfinte vor fi săvârșite de mai mulți arhieri și de foarte numeroși preoți și călugări. Vor fi și spovedanii, slujbe de pocăință, împărțiri cu Preasf. Corp al Domnului.

Călătorii cu trenul, cari merg anume la acestea serbări, au reducere de 50 la sută pe căile ferate, poate chiar 75%. Doritorii de-a participa, ca să poată avea cvartire, vor scrie la adresa Păr. *Corneliu Zaslofi, secretar episcopesc, Lugoj*, cel mai târziu până în 30 Septemvrie 1934.

Cei cari pot și au dor să vadă acestea mărețe serbări creștinești ale bisericii noastre, vor face bine să se însotească mai mulți dintr'o comună și să plece sub conducerea preotului lor.

Iată un prilej de mari înălțări sufletești!

S'au deschis școlile Blajului. Lunea trecută s'au deschis toate școlile secundare din Blaj. S'a făcut la fiecare școală sfinșirea apei, și s'au dat sfaturi elevilor. Marși au și început cursurile regulate.

Din Subpădure, j. T. Mică

Pentru credincioșii gr.-cat. din Subpădure județul Târnava-Mică, zilele de 7, 8, 9 și 10 Septemvrie, au fost zile de adevărată sărbătoare și de reculegere sufletească.

În aceste zile, credincioșii, au avut fericirea să aibă în mijlocul lor ca preot misionar pe Cl. D. Dr. Ioan Suci, profesor la Școala Com. Sup. din Blaj, care împreună cu On. Domni preoți din jur: O. D. Damitru Pop, O. D. Victor Bălțat, O. D. Nicolae Frâncu, parohul local au celebrat sfintele slujbe.

Păr. misionar a ținut opt predici punând înaintea ochilor sufletului credincioșilor icoana păcatului, a iadului, e patimilor Domnului nostru Isus Hristos, a Sfintei Liturghii și a Preacuratei Fecioare Maria.

Biserica era plină de credincioși, cari ascultau cu evlavie cuvintele Domnului rostite prin gura păr. misionar. S'au mărturisit și împărțit un număr foarte mare de credincioși atât din loc cât și din jur, luând de mai multe ori Sf. Împărțășanie.

Cu aceasta ocazie păr. misionar Dr. Ioan Suci, împreună cu cu Dl. Ing. Agr. Victor Frâncu, au dăruit sfintei noastre biserici un chivot unde să se păstreze trupul și sângele Mântuitorului.

Luni 10 Septemvrie misiunile au luat sfârșit.

Păr. misionar la despărțire prin câteva cuvinte dulci și pătrunzătoare a îndemnat pe credincioși ca în orice neceaz să alerge la mama noastră sufletească, care este Sf. Maria. Ea ne va ajuta, ne va mântui, Ea este mijlocitoarea noastră la Fiul său.

La despărțire, păr. misionar a citit rugăciunile de indulgențe, după care a plecat lăsând multă mângâiere în sufletele noastre.

Ținem totodată ca pe această cale să mulțumim păr. Dr. Ioan Suci și Dlui Ing. Agr. Victor Frâncu, pentru darul făcut micii noastre biserici.

Cu blândul Isus să ne binecuvânteze Maria de sus.

* **Găinaru Aurel**
inv. marianist

Convocare

Asociațiunea Generală a Românilor Uniți („Agru”), organizația arhidiecezei de Alba-Iulia și Făgăraș își va ține

Congresul diecezan

anual, în ziua de *Duminică, 30 Septemvrie 1934*, orele 5 d. m. în sala de gimnastică a liceului de băieți din *Blaj*.

O r d i n e a d e z i :

1. Deschiderea congresului.
2. Darea de seamă a comitetului.
3. Descărcarea comitetului.
4. Alegerea președintelui și complectarea comitetului.
5. Eventuale.
6. Închiderea congresului.

Invităm cu drag la această adunare cu caracter religios și național pe toți cei în drept, precum și pe toți membrii și binevoitorii Agrului.

Organizațiile parohiale ale Agrului din arhidieceză sunt rugate să trimită imediat, la adresa secretarului, dările de seamă reglementare despre situația și activitatea lor. Pe lângă aceasta, se vor îngriji să fie reprezentate în congres conform art. 18 din Statute.

Blaj, la 15 Septemvrie 1934.
Prof. Augustin Popa secretar Dr. Ioan Bianu v. președinte

I. P. Sf. Sa Mitropolitul Vasile s'a întors dela Sovata. I. P. Sf. Sa Mitropolitul Vasile s'a întors Sâmbăta trecută dela Sovata, unde a petrecut 10 zile.

Doi școlari români fug din Bulgaria la noi în țară. Grănicerii dela Dunăre au prins zilele trecute pe doi băieți, unul de 16 și altul de 17 ani, cari au trecut cu barca din Bulgaria în România fără permis. Grănicerii i-au luat și i-au dus la post. Aici ofițerul i-a luat la întrebări pe copii, ca să vadă că de ce au fugit la noi în țară. Ei au arătat că sunt doi școlari români, și că au venit aici ca să învețe românește că bulgarii nu-i lasă, ba cei mai mult, ei au fost dați afară din școală pentru că au cerut profesor român. Ei au cerut autorităților noastre să nu-i trimetă înapoi în Bulgaria, ci să-i lase la noi în țară.

Nenorocirea unei fetițe. Fetița Florica Sturza, în vârstă de 13 ani din comuna Ardeova, jud. Cluj, s'a urcat în săptămâna trecută într'un nuc să culeagă nuci. La un moment dat i-s'a rupt creanga de sub picioare. Copila a căzut printre crengi și cum acestea erau țepoase, i-au spart abdomenul încât i-au ieșit intestinele afară. Nenorocita copilă a fost dusă la un spital din Haedîn, unde după chinuri groaznice a încetat din viață.

Câțiva ocași încearcă să fugă. La sfârșitul săptămânii trecute, câțiva ocași condamnați la muncă silnică pe viață, au fost transportați dela Brașov la București. În timpul nopții, ocașii cu o pilă și-au tăiat lanțurile dela mâni și picioare, au tăiat apoi vagonul și au sărit jos. Au fost văzuți însă de șeful trenului care a dat imediat alarma. Ocașii au fost prinși de jandarmi și legați după o urmărire de câteva ceasuri.

Cea dintâi femeie medic. Cea dintâi femeie medic din lume a împlinit de curând 96 de ani. Ea e de origine nemțoaică dar studiile le-a făcut în Franța și Spania. Ea trăește acum retrasă în Elveția și primește vizita multor femei, mai ales studente în medicină. Acestora le povestește cum a intrat ea de greu în medicină, căci lumea nu era obișnuită cu așa ceva. — Câtă depărtare dela prima femeie medic până la noi.

Norocul unui fost soldat. În timpul războiului mondial, un fost colonel englez a fost scăpat dela moarte de un soldat canadian. A trecut apoi războiul, și fiecare și-a văzut de treburile sale. Soldatul care a scăpat dela moarte pe colonel, a cunoscut de atunci zile amare de tot. Toate lucrările i-au ieșit prost, din care pricină, acum de curând, a plecat în alte părți să-și caute norocul. A murit însă colonelul și în testamentul său, 100 de mii lire sterline, erau trecute pe numele soldatului care l-a scăpat dela moarte. Acum poliția caută pe fericitul moștenitor, care cine știe pe unde, se luptă cu sărăcia.

Nenorocirea din Maramureș. În comuna Gitești din jud. Maramureș, locuia d. Vasile Lazăr, fratele fostului deputat Ilie Lazăr, împreună cu mamă-sa în vârstă de 80 de ani și un frate mai mic, Alexandru care

era stricat la minte. El a fost până acum într'un spital. In ultimul timp însă s'a făcut mai bine și a fost adus acasă. Într'o zi din săptămâna trecută însă, a avut un acces de furie și mamă-sa a vrut ca să-l potolească. El a luat însă o coasă și i-a tăiat capul. A întâlnit apoi prin curte o nepoată de 3 ani, și a omorât-o și pe ea. De aici a trecut în grajd unde a omorât un cal și o vacă. Cu mare greu a fost prins de jandarmi și dus la spital.

Pentru înlăturarea șomajului. Confederația americană a muncii a făcut un plan de înlăturare a șomajului. Se vor construi adevărat 5 milioane clădiri noi și se vor fabrica 11 milioane de automobile, pentruca toți locuitorii să aibă de lucru.

Pentru debitorii și creditorii băncilor. Se apropie ziua de 15 Noembrie când trebuie îndeplinită prima parte a legii conversiunii. Tot odată au început tratative între bănci și creditorii, pentru un aranjament a sumelor depuse la bănci. Indemnăm pe toți aceia cari intră în legea conversiunii datoritorii ca să îndeplinească condițiunile cerute de ea. Conducătorii statului își pun mari nădejdi de îndreptare a răului din țară, în cazul când această lege va fi aplicată în întregime. Și e de datoria tuturor ca să ajute pe conducătorii statului în delăturarea răului, făcând ceea ce cere legea. Totuși ținem să atragem atențiunea, mai ales creditorilor dela sate, asupra următorului fapt. Să citească bine și să fie pe deplin lămurii atunci când iscălesc vre-un aranjament cu banca. Să întrebe de preotul, notarul, învățătorul satului, ori de vre-un domn dela oraș, care să-l explice legea cumsecade, ca fiecare să știe ce iscălește. Având în vedere că timpul de 15 Noembrie se apropie, fiecare de pe acum să-și aranjeze lucrurile cu băncile.

O fată a fost răpită de bandiți. In săptămâna trecută s'a oprit în Oradea în fața unei case o mașină din care nu s'a coborât nimeni. O fată a ieșit la poartă să vadă cine a sosit. Atunci niște bărbați s'au dat jos din mașină, au luat-o cu puterea, au urcat-o sus și au plecat mai departe. Până acum ei n'au putut fi prinși.

Un ofițer rus a trecut Nistrul la noi. In săptămâna trecută, grănicerii români dela Nistru, au prins pe un ofițer rus de cavalerie, care a trecut la noi în țară împreună cu calul, și echipamentul întreg. El a fost predat autorităților.

Furtuni mari pe Marea Neagră. In ultimele zile ale săptămânii trecute au avut loc furtuni puternice pe Marea Neagră. Vapoarele n'au mai putut circula, iar bărcile cu pescari cari se aflau în largul mării, au fost înghițite de valuri. Numărul pescarilor morți e foarte mare.

Un aviator a căzut în cușca leilor. In Londra se află un circ vestit de tot, în care se află tot felul de animale. In săptămâna trecută, un aviator care făcea exerciții cu parașuta, a căzut deasupra acestui circ, tocmai unde era locul leilor. Din fericire, aviatorul a căzut pe un pom, și astfel a scăpat de furia leilor, cari tare s'au mâniat de vizita acestui oaspe neașteptat.

Vindecarea cancerului. Se pun mari sforțări de către cei mai mari medici ai lumii pentru a reuși să vindece cancerul, grozava boală care intră în toate fibrele omului, și astfel se vindecă foarte greu. Leacul cel mai nou contra cancerului, ar fi după medicii cei vestiți, otrava șerpilor. Și încă a șerpilor celor

din țările călduroase cari au o otravă mai puternică de 10 ori decât aceea a viperei. In urma acestei descoperiri, se spune că peste cinci ani omenirea nu va mai suferi de cancer.

A mâncat struguri până a murit. Un biet muncitor dintr'o comună din jud. Turda a plecat să-și caute de lucru în alte părți, fiind sărac. Pe drum i-s'a terminat merindia, și flămând și obosit cum era, a intrat într'o vie unde a mâncat atâția struguri până a murit. Soarta nenorocitului muncitor a îndușat mult pe locuitorii comunei.

Și-a furat lucrurile din prăvălie. Un comerciant dintr'o comună din jud. Cluj, s'a plâns postului de jandarmi că i-s'a furat marfa din prăvălie. Făcându-se cercetări, s'a stabilit că hoțul e tocmai păgubașul. El adevărat și-a ascuns marfa, zicând că i-s'a furat, ca să mai câștige ceva dela societatea de asigurare unde era asigurată prăvălia sa.

Pentru încasarea impozitelor restante. Ministerul finanțelor a rămas nemulțumit de felul cum se încasează impozitele. De aceea a dat ordin ca o echipă de 6 inspecți financiari să plece în țară și să supravegheze ca datornicii să-și plătească impozitele mai bine decât au făcut-o până acum.

A murit „bunica revoluției rusești“. Într'un sat din Cehoslovacia traia o batrână femeie în vârstă de 84 de ani. Ea trecea drept cea mai înfocată comunistă femeie din lume și așa a rămas până la moarte. De aceea ea a fost botezată de lume „bunica revoluției rusești“. Săptămâna trecută ea a încetat din viață.

Din Pinticu, jud. Mureș

In zilele de 5 și 6 August s'au ținut misiuni sf. în com. Pinticu. Preot misionar a fost O. D. Iosif Pop, preot în Galtiu. Sf. misiuni au început în 4 August la vecernie și s'au terminat Joi dimineața cu sf. Liturghie când p. misionar a plecat din comună.

In aceste zile de mare praznic sufletească s'au mărturisit și cuminecat mulți credincioși. Părintele misionar a fost ajutat în misiunea sa de M. O. D. Dionisie P. Desei protopop tractual O. D. Iuliu Dorga, preot în Logig, O. D. Tatar preot în Archiud, O. D. Moldovan preot în Budurleni, O. D. Friciu preot în Posmuș, O. D. Ioan Morariu preot local. Cântările la sf. Liturghie au fost cântate de un mic cor înființat anume în apropierea sf. misiuni.

Luni 6 August la vecernie M. O. D. protopop tractual a ținut o mică cuvântare mulțumind p. misionar pentru că a sămănat cuvântul Domnului în inimile credincioșilor. Cuvinte de mulțumire a rostit și p. local O. D. I. Morariu.

Cu ocazia sf. misiuni s'aa pictat sf. Biserica și s'a făcut sfintirea alor 2 clopote noi în greutate de 240 Kgr., dintre cari unul a fost donat de credincioșii Teodor și Marina Buta aflători în America. Unul a fost cumpărat de onor. curator local. Ținem de cuviință să mulțumim donatorilor Teodor și Marina Buta pentru darul de 18.500. Lei cumpărând clopotul cel mare. Bunul Dumnezeu le răsplătească, iară curatorului sănătate ca să mai poată chivernisi averea sf. Bisericii.

Pop Victor
cantor diplomat

Cețiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

Praznicul dela S. Mănăstire a Lupșei

Ca și in anii trecuți, și acum a fost zile mari, pline de bucurie și de înălțătoare mângâiere sufletească pentru credincioșii din Munții Apuseni, la sfânta Mănăstire a Lupșei, la praznicul Nașterii Maicii Domnului, în ziua de 8 Septembrie, când in mijlocul nostru a coborât însuși Excelența Sa P. Sf. Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Prea Sfințitul Episcop a venit în presara de 8 l. c., însoțit de Rev. Dr. Grigore Vidican, canonic; de Clarisimul Dr. Emilian Lemenyi, de Multonoratul Silviu Popa, și de doi domni clerici. A fost întâmpinat la Baia de Arieș, de Osoatul Petru Manea, și de domni Dioniziu Muntean notar penzionat, Dr. Mihail Crișan medic, în frunte cu întreg poporul, de unde s'a îndreptat către s. biserică unde a slujit sf. Litie. La cină a fost găzduit de dl Dr. Mihail Crișan, iar peste noapte de dl Dioniziu Muntean.

In dimineața zilei de 8 l. c. a venit la s. Mănăstire a Lupșei, unde a fost întâmpinat de protopopul Iuliu Sueiu, în numele clerului și ai poporului din Munții Apuseni, de doamna Mimi Pașca, vrednică prezidentă a Reuniunii Mariene din Câmpeni, oferind un frumos buchet de flori, și de doamna Maria Sabău, în numele Reuniunii Mariene din Lupșa, oferind de asemenea un buchet de flori. Ex. Sa a răspuns tuturor prin frumoase cuvinte. S'a îndreptat apoi în mijlocul ovațiunilor către vechia și mica biserică a sfintei Mănăstiri.

La 10 ore s'a început s. Liturghie pontificând Prea Sfinția Sa, dând răspunsurile împreună cu vrednicul conducător dl Iuliu Coroiu, corul din Bistra. In decursul s. Liturghii, Prea Sfinția Sa a rostit o înălțătoare predică, storcând lacrimi din ochii publicului — vreo 8000 de credincioși. — Afară de Moșii noștri, erau de față și cei de pe la Turda, în frunte cu părintele Dr. Coriolan Sabău și cei din jurul Ierii, cu credincioșii și intelectualii lor. Pe la 12 ore Prea Sfinția Sa, a cuminecat peste 800 de credincioși. A rostit apoi iarăși o cuvântare, binecuvântând poporul și stropindu-l cu aghiasmă, și s'a îndreptat din nou către Mănăstire, unde înconjurând biserica, a intrat în ea, desbrăcând ornatele sacre.

După terminarea audiențelor cerute, a luat masa, în societatea suitei, a preoților, a doamnelor și domnilor, la D. Constantin Sabău. La masă a mulțumit Dlui Căpitan Ionel Ciocărlan din Abrud pentru oferta de 1000 Lei, prin care s'a înălțat sfânta Cruce în amintirea Avului Sfânt, de 10 metri de înaltă, așezată pe o stâncă, în fața Mănăstirii de peste Arieș, și care se poate vedea la 10 Km., atât spre Abrud cât și spre Turda.

La ora 5, Preasfinția Sa între ovațiunile mulțimii, și dovezile de dragoste a tuturor credincioșilor a, a plecat spre Cluj.

Neuitate vor rămânea aceste zile frumoase de mângâiere în sufletele noastre. Nădejduim însă că la anul viitor iarăși vom avea bucuria și fericirea de a vedea pe Excelența Sa.

Cel mai lung tunel pe sub apă

Nu de mult a fost gata un tunel pe sub fluviul Mersey din Anglia. De opt ani se lucrează la acest tunel. E lung de 5 km. și leagă orașul Liverpool de orașul Birkenhead. A costat cinci miliarde Lei și e cel mai lung tunel pe sub apă din toată lumea. E una din cele mai mari isprăvi ale omului.

Săptămâna fructelor

Ministerul Agriculturii a dat un ordin, ca între 14 și 21 Sept. a. c., în toate orașele mai mari din țară să se facă expoziții de fructe și să se țină conferințe despre importanța lor.

Serbările acestea, cari ar trebui să răsbătă și în satele cele mai îndepărtate au menirea să scoată în evidență bogăția și frumusețea fructelor din fiecare regiune, pentruca marii cumpărători să știe de unde, de la cine și ce cantitate pot cumpăra; să se explice valoarea nutritivă și medicamentoasă a fructelor ca în felul acesta să cunoască toată lumea importanța lor în hrana de toate zilele.

Expozițiile acestea în țară, împreună cu reclamele ce s'au făcut în străinătate de către d. subsecretar de stat Manolescu Strunga, vor contribui la mărirea consumului lor în țară și la exportarea lor în străinătate în cantitate din ce în ce mai mare. Având piața asigurată, vor avea și prețuri mai bune, încât munca țaranului va fi răsplătită. Trebuie să se știe însă că pe piețele mari, atât din țară cât și din străinătate se cer fructe multe, frumoase și de soiuri alese. Cele mai căutate soiuri de mere sunt: Patule, Ionathan, Parmen auriu și Ponic.

În timpurile mai vechi, oamenii trăiau mai mult numai cu fructe și erau sănătoși, necunoscând bolile moderne de ficat și de stomac, cari se produc în mare parte din cauza hrăni grele, de astăzi, cu carne și cu mămăligă.

Cu toate că în mămăligă, pâine și carne se găseau toate substanțele hrănitore, de cari au nevoie animalele și oamenii, ei nu pot trăi numai cu aceste mâncări, ci au nevoie de fructe și legume, cari conțin niște substanțe necesare organismului, numite *vitamine*.

Lipsa vitaminelor în alimentație produce boli grele și chiar mortale. În urma încercărilor făcute s'a dovedit că animalele nutrite numai cu un fel de mâncare slăbesc ușor. La fel, oamenii cari se nutresc mai mult numai cu mămăligă se îmbolnăvesc de o boală foarte periculoasă numită *pelagră*.

Vitaminele cele mai multe se găsesc în fructe, legume, ouă și lapte ne-fiert.

Fructele, cele mai multe vitamine le conțin în coajă, deci fructele nu trebuie curățite de coajă ci numai spălate și astfel consumate.

Fructele datorită substanțelor hrănitore și vitaminelor ce conțin sunt niște alimente foarte nutritive și medicamentoase. Oamenilor slăbiți li-se recomandă să facă cură de struguri, celor obosiți și nervoși să mănânce 2—3 mere înainte de culcare și celor cari suferă de constipație (incuiere) să mănânce 1—2 înainte de a lua dejunul.

De asemenea se recomandă oamenilor bolnavi de inima, ficat și de arteroscleroză să mănânce cât mai multe fructe. Ținând seamă de valoarea lor hrănitore și videocatoare fructele nu mai trebuie considerate de lux ci trebuie consumate în cantitate cât mai mare în tot cursul anului.

Având fructele piață sigură și preț bun, fiind nutritive și medicamentoase trebuie să cultivăm cât mai mulți pomi fructiferi de soi bun, și să mănâcăm fructe multe, deoarece numai în felul acesta vom avea o bună stare materială și o populație viguroasă și sănătoasă.

prof. **Victor Oros**

Albine lucrătoare și albine șezătoare

Intr'un stup, singura ființă care ouă este *matca*. Ea începe să pună ouă prin Ianuarie și încetează pe la sfârșitul lui Septembrie. În lunile Octombrie, Noiembrie și Decembrie se odihnește.

Din ouăle matcei ies două feluri de albine: lucrătoare și șezătoare. Acestea albine nu se pot deosebi unele de altele. Singura deosebire dintre ele se găsește în rostul lor în viață.

Albinele lucrătoare se nasc începând din Ianuarie și până pe la jumătatea lui Iulie. Numărul lor este mare: 100—120 de mii. Ele lucrează într'una, ziua și noaptea, de aceea viața lor e foarte scurtă: cinci până la șase săptămâni. Toată mierea dintr'un stup o adună albinele lucrătoare și ele fabrică și ceara.

Albinele șezătoare ies din ouăle pe cari matca le pune începând cu jumătatea lui Iulie și până la sfârșitul lui Septembrie. Acestea albine nu muncesc. Nici nu au ce munci, căci vremea s'a răcit și florile s'au inpușinat. Se hrănesc din mierea adunată de albinele lucrătoare. Viața lor este mai lungă: până la șapte luni, adică din Septembrie și până în Aprilie.

Pe la începutul lui August, albinele lucrătoare încep să moară. La sfârșitul lui Septembrie, nu se mai găsește nici o albină lucrătoare. În locul albinelor lucrătoare acum se găsesc albinele șezătoare.

Când se apropie primăvara, încep a muri albinele șezătoare în locul lor și vin albine lucrătoare. Până la sfârșitul lui Aprilie nu se mai găsește în stup nici o albină șezătoare. Sunt numai albine lucrătoare, tinere și harnice.

Fiecare stupar trebuie să se îngrijească să-i ierneze bine albinele. Dacă albinele vor ierna bine, matca va pune ouă de vreme și stupul va fi voinic. Dacă însă albinele au iernat rău, matca va pune târziu ouă și stupul va fi slab.

Isac Nicolae. — Am primit 260 Lei. Pe 1931 am primit de plătit Lei 78; 1932 Lei 180; 1933 Lei 150; 1934 Lei 150.

Am primit câte 150 Lei dela următorii: Lungoci Zaharie. Pr. E. Ciungan, Vodă Ilarie, Chira Ioan I. Francisc. Alte sume: Hairia Ioan 270; Spornic George 120; Spornic Lazar 280; Danciu M. Ioan 75; Spornic Aurel 100; Haplea Nicolae 60; Of. parohial. Abrud 840; Oltean Teodor 200; Ursa Gheorghe 100; Mateiu Teodor 90; Valer Nistor 100

Gh. Chiz. Am luat act. Gazeta Vă merge mai departe.

Redactor: **IULIU MAIOR.**

Lista neagră

Dușmanii foii

Dușmanii foii sunt toți aceia cari au primit-o ani de rând, s'au fâlit că sunt și dâșii oameni cu carte, iar acuma, când le cerem bani nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unora dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Alexandru Florian, Orman	dator	225
Mărginean Ioan I. Axente Crăciun. de j. >		870
Nicolae Mărginean, Vad		112
Alexiu Colceriu, Cluj		120
Ștefan Galea, Hundorf		1088
Fam. Macrea, Hunedoara		589
Dr. Dubleșiu >		110
Dr. Dănilă >		1099
Amalia Buda >		990
Adela Linasi >		990
Ioan Conciu Nonu, Buia		400
Vasile Tatu Grecu >		332
Iosif Son, Oarba de M.		495
Nicolae Toma, Ungra		575
Ioan Dezmirean, Feneșul săsesc >		180
Gligor Pop, Teiuș		825
Teodor Boldea, Băgău		1027
Alexandru Minda, Târnova		495
Oprea Gravu, Roșia de Secaș		945
Ana Muscă, Varviz		369

Vom continua cu asemenea liste și pe acești dușmani ai foii noastre îi vom da și pe mâna avocatului nostru.

Către iubitorii de carte

Indemnat de mulți dintre cetitorii acestei gazete, am adunat într'un volum o parte dintre *Anecdotele mele*, publicate în „Unirea Poporului”. Cartea a ieșit dela tipar în zilele acestea și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, precum și la alte librării, și la subsemnatul. *Prețul unui exemplar 15 Lei și 2 Lei pentru poștă.*

Rog pe cetitorii acestei iubite gazete să comande cartea, ca să pot face față cheltuielilor de tipar.

Pețelca p. Teiuș
jud. Alba
1—3.

Iuliu Domsa
învățător pensionat

No. 831/1934.

Publicațiune

Terenurile de vânătoare a comunelor Nadeș și Pipea se scot la licitație publică pe termen de 5 ani și 3 luni cu prețul de strigare de Lei 700 la Nadeș și 250 Lei la Pipea.

Data licitației la 13 Octombrie 1934 orele 10 la primăriile respective.

În caz de nereușită a doua licitație la data de 29 Octombrie 1934.

Condițiunile se pot vedea la primăria respectivă.

Nadeș la 29 August 1934.

Notar:

(238) 1—1

Andrei Weber

O casă de vânzare

În Blaj, str. Axente Sever nr. 21 se află de vânzare o casă din trei camere, bucătărie, cămară, pivniță, grădina mare și fântână. Ipotecar Banca „Albina”. Doritorii se vor adresa dlui **IOAN VANCU** la susnumita adresă.

(227) 3—3.